دور

تشکیل دوباره دادگاه «تیموشنکو»

■ **ایلنا:** دادگاهی در اوکراین رسیدگی به اتهام تخلف مالیاتی «یولیا تیموشنکو» نخست‌وزیر پیشین این کشور را از سر گرفت. هم‌زمان صدها نفر از هواداران تیموشنکو در برابر محل برگزاری دادگاه حاضر شده و به آن اعتراض کردند که با واکنش خشن پلیس اوکراین همراه بود. مخالفان معتقدند که طرح اتهام علیه تیموشنکو سیاسی است و مبنای حقوقی ندارد. او پیش از این نیز به اتهام سوءاستفاده از قدرت به تحمل هفت سال زندان محکوم شد اما وکلایش از این حکم به دادگاه اروپایی حقوق‌بشر شکایت کردند.

تعویق اصلاح «مجلس اعیان» بریتانیا

■ **بی‌بی‌سی:** ائتلاف احزاب حاکم بر بریتانیا، حزب محافظه‌کار و حزب لیبرال دموکرات، طرح اصلاح مجلس اعیان را به دلیل عدم وجود حمایت کافی از طرح در پارلمان، به تعویق انداخته‌اند. دلیل تعویق، نگرانی از رای‌نیاوردن این طرح مورد حمایت دولت، به دلیل مخالفت اعضای حزب اکثریت محافظه‌کار در پارلمان است. پیوستن این گروه به اپوزیسیون (حزب کارگر) می‌تواند سبب شکست طرح شود. دولت می‌گوید همچنان متعهد به این اصلاحات است و این طرح در چند ماه آینده باری دیگر به پارلمان خواهد رفت.

تفکیک جنسیتی پارکینگ‌ها

■ **یورونیوز:** شهردار تریبرگ آلمان در پی یک ابتکار، نام این شهر کوچک را بر سر زبان‌ها انداخته است. براساس یک طرح در تمامی پارکینگ‌های عمومی این شهر جای پارک خودروهای متعلق به رانندگان زن و مرد از یکدیگر تفکیک شده و پارک‌های آسان‌تر به بانوان تعلق گرفته است. این طرح موافقان و مخالفان بسیاری دارد با این همه بیشتر شهروندان به آن به چشم یک شوخی می‌نگرند. مخالفان می‌گویند اختصاص مکانی که پارک خودرو در آن به‌آسانی صورت می‌گیرد عنوان کردن کم‌استعدادی زنان در این مهارت است.

اعتراض به ریاضت اقتصادی در اسپانیا

■ **شرق:** ماریانو راخوی نخست‌وزیر محافظه‌کار اسپانیا روز گذشته با حضور در پارلمان این کشور جزییات بخشی از برنامه ریاضت اقتصادی خود را علنی کرد. طبق این طرح مادرید در نظر دارد ظرف دو سال و نیم در حدود ۶۵میلیارد یورو در هزینه‌های خود صرفه‌جویی کند. پیش‌تر وزرای دارایی منطقه پولی یورو با کمک به بانک‌های بحران‌زده اسپانیا موافقت کردند و به این ترتیب تا پایان ماه جاری میلادی مبلغ ۳۰میلیارد یورو را در اختیار مادرید خواهند گذاشت. اعلام این خبر با اعتراضاتی در اسپانیا مواجه شده است.

نزدیک

شکست مذاکره مخالفان سوریه و روسیه

■ **بی‌بی‌سی:** نمایندگان شورای ملی سوریه اصلی‌ترین گروه مخالف دولت سوریه اعلام کرده‌اند که مذاکراتشان با مقامات روسیه برای آنکه آنها را متقاعد کنند که بشاراسد باید از قدرت کنار برود، با شکست روبه‌رو شده است. سرگئی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه و عبدالباسط سیدا، رییس شورای ملی سوریه، ریاست هیات‌های مذاکره‌کننده را به عهده داشته‌اند. مخالفان دولت سوریه تاکید دارند که باید بشار اسد از قدرت کناره‌گیری کند. روسیه با این درخواست مخالف است. سیدا بعد از این گفت‌وگوی کم‌سابقه گفت که روسیه حاضر به تغییر موضع نیست.

انفجار شدید در پایتخت یمن

■ **بی‌بی‌سی:** براساس گزارش‌ها از یمن، انفجاری شدید در داخل محوطه دانشکده پلیس در صنعا، پایتخت یمن رخ داده است. گزارش شده است که بر اثر این انفجار ده‌ها نفر کشته و زخمی شده‌اند. یک مقام نیروی پلیس یمن، تعداد کشته‌شدگان را ۲۰ نفر گزارش کرد، در حالی که شبکه تلویزیونی العربیه از مرگ ده‌ها نفر خبر داده است. براساس گزارش‌ها، این انفجار زمانی رخ داد که دانشجویان دانشکده افسری پلیس در حال ترک ساختمان بودند. گفته می‌شود که یک بمبگذار انتحاری دست به این حمله زده است.

لایحه‌ای برای حفظ نخست‌وزیر

■ **ایسنا:** قانونگذاران پاکستانی لایحه‌ای را تصویب کردند که مقام‌های ارشد دولتی را از اتهام اخلال در رویه‌های دادگاه معاف می‌کند. این اقدام به منظور حفظ نخست‌وزیر جدید این کشور از سلب صلاحیت شدن توسط دادگاه عالی صورت می‌گیرد. دادگاه عالی پاکستان به راجه پرویز اشرف تا امروز مهلت داده که نظرش را درباره بازگشایی پرونده‌های فساد علیه آصف علی زرداری اعلام کند. براساس این لایحه مقام‌های بلندپایه دولت نظیر رییس‌جمهور، نخست‌وزیر و وزرا نمی‌توانند به دلیل اقداماتی در راستای شغل خود و اخلال در دادگاه گناهکار شناخته شوند.

عکس: AP

محرمانه «پیونگ یانگ»

■ راز زن مرموز کره‌شمالی فاش شد

شرق: نه خواهرش بود، نه اقوام دور و نزدیکش. زنی که حضور همیشگی‌اش در کنار رهبر کره‌شمالی سوالی بزرگ برای ناظران سیاسی شده بود. زنی که پس از مرگ «ایل» در همه سفرها و در همه مکان‌ها با «اون» دیده می‌شد. روزنامه دیلی میل اما با چاپ گزارشی از زبان مقامات اطلاعاتی کره‌جنوبی پرده از این راز بزرگ برداشته است. دیلی میل به نقل از این منابع فاش کرد که نام کامل این زن «هیون سونگ وول» و ستاره سابق موسیقی پاپ کره‌شمالی است. این روزنامه در ادامه می‌نویسد: رهبر کره‌شمالی با این زن از زمان نوجوانی ملاقات می‌کرده است. این زن که در حال حاضر دیگر آواز نمی‌خواند جزو خوانندگان مشهور کره‌شمالی به حساب می‌آمده که گفته می‌شود طرفداران زیادی در کره‌شمالی دارد. ایسنا نیز در این‌باره می‌نویسد: این خواننده پرطرفدار و جذاب، سرپرستی یک گروه موسیقی به نام «بوچونبو» را برعهده داشت و برخی از آهنگ‌های او نظیر «ردپای سربازان»، «من به پیونگ یانگ عشق می‌ورزم» و «ما سربازان حزب هستیم»، هنگام انتشار در رده نخست آهنگ‌های پرفروش قرار داشت. با این وجود با توجه به فضای بسته کره‌شمالی که بازار آزاد موسیقی در آن کشور رواج ندارد به گفته ناظران اصطلاح پرفروش کمی عجیب به نظر می‌رسد. با این حال به گفته سرویس اطلاعاتی کره‌جنوبی، هیون سونگ ـ وول و رهبر کره‌شمالی یک دهه پیش، پس از بازگشت کیم جونگ اون از تحصیلات در شهر برن با یکدیگر آشنا شدند اما کیم جونگ ایل که ماه دسامبر جان خود را از دست داد، ظاهرا به پسرش دستور داده بود تا به این رابطه عاشقانه خاتمه دهد. یک مقام اطلاعاتی کره‌جنوبی به روزنامه جونگ آنگ سئول گفت: این دو از دوران نوجوانی همدیگر را می‌شناختند و شایعه رابطه عاشقانه میان این دو در میان نخبگان پیونگ یانگ انتشار پیدا کرده بود. گفته شده این خواننده زن که در سال ۲۰۰۵ به اوج شهرت رسید با یک افسر ارتش کره‌شمالی ازدواج کرده و از او نیز یک فرزند دارد. اطلاعاتی درباره محل فعلی همسر این خواننده و کودک او در دست نیست و مشخص نیست که این زن همچنان متاهل است یا خیر. اوایل سال‌جاری هیون سونگ - وول در مراسمی به مناسبت روز جهانی زن در پیونگ یانگ برنامه‌ای اجرا کرد. روز یکشنبه کیم جونگ اون همراه با این خواننده در سالگرد مرگ کیم ایل سونگ، بنیانگذار کره‌شمالی در کنار یکدیگر به او ادای احترام می‌کردند. پس از این دیدار نیز پرسش درخصوص اینکه آیا او بانوی اول کره‌شمالی خواهد شد در رسانه‌های کره‌جنوبی منتشر شد. روزنامه «هرالد کره» در این‌باره نوشت: این زن که پیش از این به عنوان خواهر «اون» از او یاد می‌شده توانسته پس از مرگ رهبر سابق کره‌شمالی در انظار عمومی حضور بیشتری داشته باشد. «هیون» تا زمان حیات «کیم جونگ ایل» کمتر در انظار با رهبر تازه کره‌شمالی دیده می‌شده است. حتی تا مدتی پس از مرگ «ایل»، در زمانی که در برخی مراسم با رهبر کره‌شمالی دیده می‌شد همگان او را خواهر «کیم جونگ اون» می‌دانستند. با این وجود گفته می‌شود که او پس از مرگ رهبر سابق کره‌شمالی شانس بانوی اولی را خواهد داشت. این زن پیش از این در مراسم عروسکی که به خاطر رهبر تازه کره شمالی ترتیب داده شده بود دیده شده بود. در این مراسم در میان تعجب ناظران سیاسی از عروسک‌های غربی استفاده شده بود. آسوشیتدپرس در این‌باره نوشت: زنی مرموز در کنار رهبر کره‌شمالی در این مراسم دیده شد. این خبرگزاری در ادامه با اشاره به تابوشکنی عجیب رهبر کره‌شمالی می‌نویسد: در جریان کنسرتی که برای رهبر جدید کره‌شمالی برگزار شد، برای نخستین بار عروسک‌های شخصیت‌های معروف انیمیشن‌های غربی نظیر «میکی موس» و «وینی پو» روی صحنه نمایش ظاهر شدند. رهبر تازه کره‌شمالی که در ابتدای حضورش به عنوان جانشین پدر اعلام کرده بود هرگز از سیاست‌های پدرش دست برنخواهد داشت اما در حال حاضر و در عرصه عمل ملایمت‌هایی نشان می‌دهد که برخی کارشناسان از آن به عنوان «اصلاحات» یاد می‌کنند. این گروه از کارشناسان برای اثبات مدعای خود به نمایش اخیر عروسک‌های غربی اشاره می‌کنند. آنها می‌گویند براساس تصاویری که تلویزیون دولتی کره‌شمالی پخش کرد، در این کنسرت عروسک‌گردان‌هایی که لباس‌های میکی موس، ببر و دیگرشخصیت‌های کارتون‌های والت دیزنی را به تن داشتند، روی صحنه هنرنمایی کردند و در پشت آنها تصاویر کارتون‌های «سفید برفی»، «دامبو» و «دیو و دلبر» نمایش داده شد. این درحالی است که شخصیت‌های این کارتون‌ها ساخته و پرداخته کشورهای غربی به‌ویژه آمریکا هستند که دشمن شماره یک کره‌شمالی محسوب می‌شوند. طی سال‌های اخیر و به صورت محدود کارتون‌های چینی که متحد کره‌شمالی است در این کشور نمایش داده می‌شد و این برای اولین بار است که کودکان کره‌شمالی با کارتون‌های غربی و شخصیت‌های آنها آشنا می‌شوند. براساس این گزارش، پخش چنین تصاویری در تلویزیون کره‌شمالی و نمایش عمومی آنها پدیده‌ای بسیار نادر است. نمایش شخصیت‌های محبوب کارتونی در غرب به‌ویژه شخصیت‌های کارتونی آمریکایی که یکی از منتقدان کره‌شمالی است، حاکی از تغییرات قابل توجه در قوانین اجرای نمایشی در پیونگ یانگ است. همچنین بازیگران حاضر در کنسرت اخیر در پیونگ یانگ لباس‌های جدیدتری را به نسبت قبل بر تن داشتند.

گفتنی است که در ۶۰ سال اخیر سه «کیم» بر کره شمالی حکومت کرده‌اند. «کیم ایل سونگ» موسس کره‌شمالی و پس از او فرزندش «کیم جونگ ایل» پدر رهبر فعلی که سال گذشته میلادی پس از مرگ ایل قدرت به «کیم جونگ اون» رسیده بود. او در شرایطی در ۲۷سالگی به قدرت رسید که برادر دیگرش به نام «کیم سونگ آن» از جانشینی پدر محروم شده بود. «آن» به دلیل سفر مخفیانه به ژاپن و دیدار از سرزمین «والت‌دیسنی» از جانشینی محروم شده بود. این در حالی است که رهبرتازه کره‌شمالی هفته گذشته تمامی شخصیت‌های والت‌دیسنی را روی صحنه برده بود.

اولین سفیر پس از دو دهه

خبرگزاری فرانسه: پس از ۲۲ سال، اولین سفیر آمریکا ماموریت خود را در میانمار آغاز کرد. سفارت آمریکا در یانگون اعلام کرده که سفیر این کشور «دِرِک میچل» است که قبلا نماینده ویژه باراک اوباما در امور میانمار بود. آمریکا در واکنش به اصلاحات سیاسی در میانمار، چند ماه پیش تحریم‌ها علیه این کشور را لغو کرد.

آزادی فوتبالیست زندانی

یورونیوز: رژیم اسراییل سرانجام «محمود السرسک»، از اعضای تیم فوتبال فلسطین را پس از سه سال آزاد کرد. او بدون برپایی دادگاه برای رسیدگی به اتهام همکاری با گروه اسلامی فلسطین طی دوران زندان به طور متناوب در اعتصاب غذا به سر برده است. او در سال ۲۰۰۹ هنگامی که قصد شرکت در یک مسابقه را داشت، بازداشت شد.

عامل فساد در افغانستان

بی‌بی‌سی: حامد کرزای، رییس‌جمهوری افغانستان می‌گوید که چگونگی کمک‌های جامعه جهانی یکی از عوامل گسترش فساد در افغانستان است. او همچنین بر مبارزه با فساد در نهادهای افغان و همچنین در روند کمک‌های کشورهای کمک‌کننده تاکید کرد. جامعه جهانی همواره از وجود فساد در افغانستان انتقاد کرده است.

استخوان‌های «عرفات» سخن می‌گویند

■ سها: مرگ همسرم، قتل بود

شرق: چند روز پس از پخش مستند شبکه «الجزیره» درباره چگونگی مرگ رییس پیشین تشکیلات خودگردان فلسطین و بنیانگذار جنبش «فتح»، همسر یاسر عرفات از یک قاضی فرانسوی تقاضا کرده تا مرگ او را قتل اعلام کرده و به انجام تحقیقات درخصوص اتهامات مربوط به مسموم شدن او با ماده رادیواکتیو «پلونیوم» بپردازد. به گزارش ایسنا، شرکت حقوقی کارتر- راک در انگلیس نیز اعلام کرده است که رهبری تلاش‌های بین‌المللی سها عرفات را به منظور تعیین علت مرگ همسر خود بر عهده دارد. محمود عباس، رییس تشکیلات خودگردان فلسطین پیش از این اجازه داده بود تا از جسد عرفات در شهر رام‌الله به منظور انجام آزمایشات بیشتر نمونه‌برداری شود. سها عرفات هم در مصاحبه‌ای به الجزیره گفت که هرگز توضیحات مقامات فرانسوی درخصوص بیماری همسرش قانع‌کننده نبوده و او اعتقاد دارد که مرگ یاسر عرفات یک جنایت بوده است. رییس کمیته تحقیقات دولت موقت فلسطین نیز درخصوص مرگ یاسر عرفات اعلام کرد که این کمیته احتمال اجیر شدن یک مزدور فلسطینی از سوی رژیم اسراییل برای مسموم کردن عرفات را بررسی می‌کند. در همین راستا تشکیلات خودگردان فلسطین از یک موسسه سوییسی خواسته بود تا کادری متشکل از کارشناسان و محققان خود را به رام‌الله اعزام کند تا از پیکر عرفات نمونه‌برداری شود. یاسر عرفات که پس از آغاز انتفاضه دوم مردم فلسطین در سال ۲۰۰۰ در حصر به سر می‌برد، پس از دوره کوتاهی بیماری در ۷۵ سالگی در بیمارستانی در فرانسه درگذشت. اما مطرح شدن مجدد تردیدها درباره مرگ عرفات با پخش گزارشی با عنوان «چه چیز عرفات را کشت» آغاز شد. شبکه الجزیره در این گزارش فاش کرد که طی ۹ ماه تحقیق به شواهدی مبنی بر مسمومیت احتمالی عرفات با ماده رادیواکتیو «پلونیوم» دست یافته است. براساس این گزارش عرفات در ۱۲ اکتبر ۲۰۰۴ ناگهان با شکم‌درد، اسهال و حالت تهوع مواجه شد. با وجود تلاش تیم‌های پزشکی فلسطینی و همکاران آنها از مصر، تونس، اردن و نهایتا انتقال به پاریس، فرآیند پرشتاب یک بیماری ناشناخته، سلول‌های خونی، کبدی و سایر بافت‌ها و اندام‌های بدنش را درگیر کرد و درپی خونریزی مغزی و کما، تنها چهار هفته پس از بروز نخستین علایم بیماری درگذشت. در آن زمان تمامی بررسی‌ها برای یافتن دلیل مرگ عرفات، از جمله احتمال مسمومیت او بی‌نتیجه ماند. دو سال پس از مرگ عرفات در ۱۱ نوامبر ۲۰۰۴، مرگ الکساندر لیتوینینکو، جاسوس سابق روسیه که به انگلستان پناهنده شده بود، برای اولین بار نام «پلونیوم» را به عنوان «ابزاری برای قتل» مطرح کرد. لیتوینینکو، ولادیمیر پوتین، رییس‌جمهوری روسیه را به جنایاتی از جمله صدور فرمان قتل روزنامه‌نگار روس، «آنا پولیتکووسکایا» متهم کرده بود. او در سال ۲۰۰۶ بعد از نوشیدن چای آلوده به پلونیوم در اتاق یک هتل در لندن نخست بیمار شد و سرانجام جان خود را از دست داد. در همان زمان بود که برخی از رسانه‌های اسراییل گزارش دادند که ممکن است یاسر عرفات نیز در اقدامی مشابه و در یک مراسم ضیافت مسموم شده باشد. در اواخر سال ۲۰۱۱، بیوه یاسر عرفات همکاری‌هایی را با الجزیره آغاز کرد و نسخه کامل پرونده پزشکی و کیف حاوی لباس‌ها و وسایل شخصی روزهای پایانی عمر او را در اختیار این شبکه قرار داد. گزارشگران الجزیره بعدچند ماه مصاحبه با پزشکان و افراد مرتبط با قضیه، نهایتا تصمیم به رگیری عنصر پلونیوم با کمک بیمارستان دانشگاه لوزان در سوییس و مرکز پزشکی‌قانونی این دانشگاه گرفتند. بیمارستان نظامی پرسی فرانسه که یاسر عرفات روزهای پایانی عمر خود را در آنجا گذراند، اعلام کرد که تمام نمونه‌های خون و ادرار بیمار سابق را از بین برده‌است. بنابراین متخصصان پاتولوژی و سم‌شناسی لوزان، از تنها منبع موجود، یعنی وسایل شخصی عرفات استفاده کرده و با نمونه‌های اندک موهای به جامانده در کلاه عرفات، بررسی پرزهای مسواک او و بقایای ادرار در لباس‌های زیر، جست‌وجو را ادامه دادند. کشف میزان چشمگیری از این عنصر در نمونه‌های باقی‌مانده از عرفات این ظن را تقویت کرد که عامل اصلی مرگ او مسمومیت با این ماده رادیواکتیو بوده است. بازگشایی «پرونده مرگ» عرفات و تبدیل آن به «پرونده قتل» بدون شک ماه‌های آینده را به ماه‌هایی پرجنجال برای رژیم اسراییل به عنوان متهم اول این اقدام تبدیل خواهد کرد. هر چند تاکنون مقامات این رژیم، واکنشی رسمی به افشاگری شبکه الجزیره نشان نداده‌اند اما مسلما با فتوای یک مفتی فلسطینی که اجازه نبش‌قبر رهبر پیشین بسیاری از مبارزان فلسطینی را داده، شرایط به گونه‌ای پیش خواهد رفت که این سکوت مدت زیادی طول نکشد.

همسر (راست) و دختر (چپ) یاسر عرفات

«ویکی‌پدیا» علیه «سانسور» در روسیه

شرق: نسخه روسی دانشنامه آنلاین «ویکی‌پدیا»، سه‌شنبه در اعتراض به قانون اطلاعات پیشنهادی ولادیمیر پوتین به مدت ۲۴ ساعت از دسترس کاربران خارج شد. به گزارش ایسنا، کاربرانی که به صفحه این وب‌سایت رجوع کنند، نوار سیاهی را خواهند دید که روی علامت ویکی‌پدیا قرار داده شده است. در پایین نوار، توضیحی آمده درباره اینکه چرا این وب‌سایت برای کاربران قابل دسترسی نیست. قرار است مجلس روسیه درباره قانون جدید اطلاعات، تصمیم‌گیری کند. دولت روسیه می‌خواهد تغییراتی را در قانون اطلاعات این کشور اجرا کند که توسط آن بتواند وب‌سایت‌هایی را که سوءاستفاده جنسی از کودکان را نشان می‌دهد و خودکشی میان نوجوانان یا استفاده از موادمخدر را رواج می‌دهد، در یک فهرست سیاه قرار دهد. اما مسوولان ویکی‌پدیا می‌گویند، قانون جدید مانند سانسوری است که در چین وجود دارد. کاربران اینترنتی به همراه مدافعان حقوق‌بشر می‌گویند، قانون جدید کلی عمل می‌کند و به مسوولان اجازه می‌دهد هر وب‌سایتی را که می‌خواهند به فهرست سیاه اضافه کنند. دولت روسیه تلاش می‌کند تغییراتی را در قانون اطلاعاتی این کشور ایجاد کند. کاربرانی که به صفحه ویکی‌پدیا مراجعه کنند با پیامی به زبان روسی مواجه می‌شوند که نوشته: پارلمان روسیه قرار است دومین نشست خود را درباره تغییراتی در قانون اطلاعات برگزار کند. دولت به این وسیله می‌تواند سانسورهای فراقانونی مانند ممنوعیت دسترسی به ویکی‌پدیای روسی، در اینترنت روسیه ایجاد کند. امروز جامعه ویکی‌پدیا، مخالفت خود را در برابر سانسور که خطری برای آزادی اطلاعات است، اعلام می‌کند. تمامی انسان‌ها حق دارند به اطلاعات آزاد دسترسی داشته باشند. در صفحه دیگری که از صفحه اصلی به آن ارجاع داده شده، نویسندگان ویکی‌پدیا می‌گویند، تصمیم جدید دولت می‌تواند «زمینه‌ای برای سانسور جدی‌تر و فیلتر کردن وب‌سایت‌ها» شود. نویسندگان ویکی‌پدیا در ادامه قانون پیشنهادی دولت روسیه را با آنچه که در چین اتفاق افتاده مقایسه کرده‌اند و گفته‌اند اگر چنین اقدامی در روسیه صورت گیرد، احتمال دارد شاهد دیوار فایروال چین در روسیه باشیم. وزیر ارتباطات روسیه در توییتر نوشت: «من مخالف مسدود کردن وب‌سایت ویکی‌پدیا هستم. ابراز مخالفت این وب‌سایت، واکنشی است از سوی جامعه مجازی که نشان می‌دهد باید اصلاحاتی در قانون پیشنهادی به مجلس انجام گیرد.» کمیته حقوق‌بشر در روسیه که به ولادیمیر پوتین، رییس‌جمهوری این کشور مشاوره می‌دهد، پیشنهاد کرده که بررسی این قانون لغو شود و در ازای آن تغییراتی در قانون اطلاعات در یک گردهمایی عمومی به بحث گذاشته شود.

قاب روز

وزیر خارجه آمریکا در سفر به لائوس به معبد بوداییان ادای احترام کرد

عکس: Ap

گزارش

لذت انتخاب

نخستین تجربه رای‌دادن آزادانه شهروندان لیبی

ترجمه: گلناز فخاری

■ آخرین باری که انتخابات پارلمانی لیبی در سال ۱۹۶۴ برگزار شد، من تنها ۱۵ سال داشتم و برای رای دادن خیلی خیلی کوچک بودم. اما به سنی رسیده بودم که بفهمم چه اتفاقاتی در جریان است، آنقدر که دقیقا یادم می‌آید ملی‌گراهای عرب به سرعت در سطح منطقه فعال بودند و تحت تاثیر غرب، برای دست یافتن به اصلاحات اجتماعی و استقلال تلاش می‌کردند.

«علی شعیب» یک خبرنگار لیبیایی است که از سال ۲۰۰۷ به عنوان خبرنگار «رویترز» در شهر طرابلس پایتخت لیبی، مشغول به کار است.

او در این گزارش از ناباوری خود از انتخابات اخیر لیبی می‌گوید. رویدادی که پس از ۴۷ سال انتظار، مردم این کشور را به اوج شادی رساند.

شعیب در ادامه می‌نویسد: در آن هنگام که من به عنوان یک نوجوان روند انتخابات را مشتاقانه دنبال می‌کردم و به هر جایی که نگاه می‌انداختم، چه در سطح شهر و چه در روزنامه‌های مستقلی که در کشور وجود داشت، خبر از آن انتخابات جنجالی می‌دیدم، لحظه‌ای هم به فکرم خطور نکرد که از آن پس برای رای دادن باید ۴۷ سال صبر کنم، یعنی تا هفتم جولای ۲۰۱۲. در سال ۱۹۶۴، یعنی پنج سال قبل از اینکه «معمر قذافی» به قدرت برسد و انتخابات را قدغن کند، بسیاری از نامزدهای انتخاباتی خواستار استقلال سیاست‌های نفتی لیبی بودند. بسیاری از مردم باور داشتند که منابع طبیعی لیبی در دهه ۱۹۵۰ در استثمار غرب بود.

آنها از زبان چرب و نرم برای اغفال رای‌دهندگانی که از حضور ارتش انگلستان و آمریکا در خاک لیبی خشمگین بودند استفاده می‌کردند. پوسترهای خیره‌کننده‌ای در میادین به اهتزاز در آمده بود که حاوی شعارهایی مانند «نفت ما، مال ماست» و «حضور ارتش‌های بیگانه از قدرت ما می‌کاهد» بود.

کاملا به یاد دارم که چگونه روزنامه‌های مستقل پس از آنکه سود منابع نفتی به داخل کشور سرازیر شد به دولت حمله کردند و فساد حاصل از این ثروت تازه‌به‌دست‌آمده را محکوم کردند. انتقاد آنها البته به‌نوعی بود که اگر چند سال بعد چاپ می‌شد حتما آنها را راهی یکی از زندان‌های قذافی می‌کرد.

اما در آن زمان، لیبی یک حکومت سلطنتی داشت. به دلیل ترس از بالا رفتن نارضایتی‌ها، دولت بسیاری از دانشگاهیان و روزنامه‌نگارانی را که قصد شرکت در انتخابات داشتند کنار گذاشت. ملی‌گرایی از سوی مصر (در زمان حکومت جمال عبدالناصر) گسترش پیدا کرد و وقتی حکومت سلطنتی مصر توسط نظامیان این کشور ساقط شد، ترس مقامات لیبی شدت یافت و از طرفی، نتایج انتخابات آنقدر غافلگیرکننده بود که به شک همگانی وجود تقلب در آن را دامن زد. اما با وجود تلاش‌های زیاد مقامات کشور، برخی از گروه‌های مخالف دولت وارد مجلس شدند و از موقعیت جدیدشان برای حمله به دولت استفاده کردند. طی ماه‌های پس از آن، ملک ادریس، پادشاه مخلوع لیبی، مجلس منتخب را منحل کرد، کاری که شخصا من را خیلی ناراحت کرد زیرا کسانی که کنار گذاشته شدند انسان‌هایی تحصیلکرده بودند که در مورد پیشبرد اصلاحات در کشورمان بسیار جدی بودند. انتخابات دیگری که در سال ۱۹۶۵ برگزار شد، به دلیل اتهاماتی در باب تقلب، به سرانجامی نرسید و چهار سال بعد هم معمر قذافی قدرت را به دست گرفت. دموکراسی برای قذافی به معنی لطف بسیار در حق طبقه‌های بالای جامعه بود. او جریان انتخابات را در کشور متوقف کرد، پیش از آنکه من به سنی برسم که بتوانم رای بدهم. من باید تا سال ۱۹۷۲ برای رای دادن صبر می‌کردم. این انتخابات چه بود؟ برای انتخاب ۲۰ نماینده برای پیوستن به مجلس یا فدرال جمهوری متحده عربی بود. یک تلاش مذبوحانه از سوی قذافی برای متحد کردن لیبی، مصر و سوریه. من منشی یکی از آن نامزدها بودم، ولی با این حال باز هم شانسم را برای رای دادن از دست دادم چراکه تمام روز انتخابات مشغول به کار بودم. تجربه ملی‌گرایی دیری نپایید. در طول پنج سال فدرال جمهوری متحده عربی منسوخ شد و در کنار آن، آخرین نشانه‌های آزادی سیاسی نیز از بین رفت.

ادامه در صفحه ۷

در این روز

۱۲ ژوییه ۱۹۹۴

بازگشت «عرفات»

■ یاسر عرفات رییس وقت شورای‌عالی فلسطین پس از ۲۷ سال دوری از فلسطین به غزه بازگشت و در فلسطین استقرار یافت. عرفات جوانی را در مصر به‌سر برده و در آنجا تحصیل کرده بود. وی که در سال ۱۹۵۹ و با هدف مبارزه برای فلسطین گروه «فتح» را تاسیس کرد از سال ۱۹۸۸ روش ملایم‌تری را در پیش گرفت و با امید به ایجاد یک کشور فلسطینی در جوار اسراییل در سال ۱۹۹۴ به فلسطین بازگشته بود، ولی تا پایان عمر نه تنها موفق به تحقق آن نشد بلکه در دو سال آخر و تا روزی که برای درمان به فرانسه انتقال یافت و در آنجا درگذشت در اقامتگاهش تحت نظر نیروهای اسراییلی قرار داشت و تضمینی برای حفظ جان او نیز در کار نبود.